

Torstai 6. heinäkuuta 2017

P8_TA(2017)0316

Yhteenkuuluvuuden ja kehityksen edistäminen EU:n syrjäisimmillä alueilla

Euroopan parlamentin päätöslauselma 6. heinäkuuta 2017 yhteenkuuluvuuden ja kehityksen edistämisestä EU:n syrjäisimmillä alueilla: SEUT-sopimuksen 349 artiklan täytäntöönpano (2016/2250(INI))

(2018/C 334/19)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 52 artiklan, jonka ensimmäisessä kohdassa todetaan, että perussopimuksia sovelletaan jäsenvaltioihin, ja jonka toisessa kohdassa todetaan, että perussopimusten alueellinen soveltamisala täsmennetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 355 artiklassa,
- ottaa huomioon 29. lokakuuta 2010 annetulla Eurooppa-neuvoston päätöksellä Saint Barthélemy saaren aseman muuttamisesta Euroopan unioniin nähden (2010/718/EU) ja 11. heinäkuuta 2012 annetulla Eurooppa-neuvoston päätöksellä Mayotten aseman muuttamisesta Euroopan unioniin nähden (2012/419/EU) muutetun SEUT-sopimuksen 355 artiklan ensimmäisen alakohdan 1 alakohdan, jossa määrätään, että perussopimusten määräyksiä sovelletaan unionin syrjäisimpiin alueisiin SEUT-sopimuksen 349 artiklan mukaisesti,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 349 artiklan, jossa tunnustetaan unionin syrjäisimpien alueiden erityisasema, jonka mukaan hyväksytään ”erityistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on erityisesti määritellä ne edellytykset, joilla perussopimuksia sovelletaan kyseisiin alueisiin, mukaan lukien yhteiset politiikat” ja jossa määrätään, että kyseiset toimenpiteet koskevat erityisesti mutteivät yksinomaan ”tulli- ja kauppapolitiikkaa, veropolitiikkaa, tullittomia alueita, maatalous- ja kalastuspolitiikkaa, raaka-aineiden ja välttämättömien kulutustavaroiden toimittamiseksi, valtiontukia sekä edellytyksiä rakennerahastoihin ja laaja-alaisiin unionin ohjelmiin osallistumiselle”,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan, jonka mukaan tuki taloudellisen kehityksen edistämiseen unionin syrjäisimmillä alueilla voi soveltua sisämarkkinoille,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen XVIII osaston, jossa määrätään taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta koskevasta tavoitteesta ja määritellään rakenteelliset rahoitusvälineet tämän tavoitteen saavuttamiseksi,
- ottaa huomioon SEUT-sopimuksen 7 artiklan, jossa määrätään, että unioni varmistaa eri politiikkojensa ja toimiensa välisen johdonmukaisuuden kaikki tavoitteensa huomioon ottaen ja annetun toimivallan periaatetta noudattaen,
- ottaa huomioon kaikki syrjäisimpiä alueita koskevat komission tiedonannot,
- ottaa huomioon kaikki syrjäisimpiä alueita koskevat päätöslauselmansa ja erityisesti 18. huhtikuuta 2012 hyväksytyn päätöslauselman koheesiopolitiikan tehtävistä Euroopan unionin syrjäisimmillä alueilla Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä ⁽¹⁾ sekä 26. helmikuuta 2014 hyväksytyn päätöslauselman syrjäisimpien alueiden potentiaalin optimoimisesta luomalla synergioita Euroopan unionin rakennerahastojen ja EU:n muiden ohjelmien välille ⁽²⁾,
- ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen 15. joulukuuta 2015 antaman tuomion ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2016 annetun komission kertomuksen unionin syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavien maatalousalan erityistoimenpiteiden järjestelmän (Posei) täytäntöönpanosta (COM(2016)0797),
- ottaa huomioon EU:n valtiontukiudistuksesta annetun komission tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle (COM(2012)0209),

⁽¹⁾ EUVL C 258 E, 7.9.2013, s. 1.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0133.

⁽³⁾ Unionin tuomioistuimen asioissa C-132/14–C-136/14, parlamentti/komissio v. neuvosto, 15. joulukuuta 2015 antama tuomio, ECLI:EU:C:2015:813.

Torstai 6. heinäkuuta 2017

- ottaa huomioon syrjäisimpien alueiden Cayennessa 5. maaliskuuta 1999 allekirjoittaman pöytäkirjan, jota täydennettiin toukokuussa 2010 allekirjoitetulla Espanjan, Ranskan ja Portugalin sekä syrjäisimpien alueiden yhteisellä pöytäkirjalla, jonka mukaan unionin olisi edistettävä syrjäisimpien alueiden kestävä kehitystä syrjäisimpien alueiden runsaita luonnonvaroja ja kulttuurista rikkautta hyödyntäen ja edistettävä samalla yhtäläisten mahdollisuuksien ja kumppanuuden periaatteita, suhteellisuusperiaatetta ja unionin politiikkojen johdonmukaisuutta,
 - ottaa huomioon Euroopan unionin syrjäisimpien alueiden johtajien 22. ja 23. syyskuuta 2016 pidetyn 21. kokouksen loppujulkilausuman sekä Brysselissä 30. ja 31. maaliskuuta 2017 pidetyn neljännen unionin syrjäisimpiä alueita käsittelevän foorumin yhteydessä allekirjoitetun yhteisen pöytäkirjan,
 - ottaa huomioon tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17. kesäkuuta 2014 annetun komission asetuksen (EU) N:o 651/2014⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan sekä valiokunta-aloitteisten mietintöjen laatimista koskevasta lupamenettelystä 12. joulukuuta 2002 tehdyn puheenjohtajakokouksen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan e alakohdan ja liitteen 3,
 - ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan mietinnön sekä maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon (A8-0226/2017),
- A. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tunnustetaan unionin syrjäisimpien alueiden taloudellinen ja sosiaalinen erityistilanne, jota vaikeuttavat tietyt tekijät (niiden syrjäinen sijainti, saaristoluonne, pieni koko, vaikea pinnanmuodostus ja ilmasto ja riippuvuus muutamista harvoista tuotteista), joiden pysyvyys ja yhteisvaikutukset haittaavat suuresti näiden alueiden kehitystä;
- B. ottaa huomioon, että tuomioistuimen suuri jaosto tulkitsee huolellisesti 15. joulukuuta 2015 antamassaan tuomiossa SEUT-sopimuksen 349 artiklaa;
- C. ottaa huomioon, että unionin tuomioistuin vahvisti tuomiossa erityisesti, että säädökset, joiden tavoitteena on ottaa käyttöön syrjäisimpiä alueita koskevia erityistoimia, voidaan hyväksyä 349 artiklan muodostaman oikeusperustan nojalla, että tämän oikeusperustan avulla voidaan poiketa sekä primäärioikeudesta että johdetusta oikeudesta ja että 349 artiklan sanamuodossa katettujen alojen luettelo ei ole tyhjentävä, koska ”SEUT-sopimuksen laatijoiden tarkoituksena” ei ”ollut vahvistaa tyhjentävää luetteloa toimenpidetyypeistä, jotka kyseisen artiklan nojalla voidaan hyväksyä”;
- D. ottaa huomioon, että sovellettaessa perussopimuksia syrjäisimpiin alueisiin SEU-sopimuksen 52 artikla ja SEUT-sopimuksen 349 ja 355 artikla liittyvät toisiinsa, ja ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 355 artiklan ensimmäisen alakohdan 1 alakohdan nojalla perussopimusten määräyksiä sovelletaan SEUT-sopimuksen 349 artiklan mukaisesti syrjäisimpiin alueisiin ja että tämä viittaus perussopimuksiin pitää sisällään johdetun oikeuden;
- E. katsoo, että SEUT-sopimuksen 349 artiklaa on tarkasteltava yhdessä sopimuksen muiden artiklojen ja erityisesti 7 artiklan kanssa, jossa todetaan, että ”unioni varmistaa eri politiikkojensa ja toimiensä välisen johdonmukaisuuden kaikki tavoitteensa huomioon ottaen”;
- F. ottaa huomioon, että yhdenvertaisuus- ja syrjimättömyysperiaatteiden nojalla on perusteltua soveltaa eriytettyä kohtelua eri tilanteissa, jotta voidaan varmistaa yhdenvertaisuus EU:n lainsäädännön soveltamisessa;
- G. katsoo, että SEUT-sopimuksen 349 artiklan tavoitteena on varmistaa syrjäisimpien alueiden kehittäminen ja niiden sisällyttäminen sekä unionin alueeseen että niiden omaan maantieteelliseen alueeseen mahdollistaen samalla, että ne hyötyvät sellaisista toimintapolitiikoista ja tarvittaessa erityistoimenpiteistä, jotka on mukautettu niiden realiteetteihin ja tarpeisiin;
- H. katsoo, että syrjäisimmät alueet ovat etuoikeutetussa asemassa geostrategiselta sekä ilmastonmuutokseen ja luonnon monimuotoisuuteen liittyvien tutkimusalojen kannalta;

⁽¹⁾ EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1.

Torstai 6. heinäkuuta 2017

I. toteaa, että komission arvion mukaan sininen talous tarjoaa noin 5,4 miljoonaa työpaikkaa ja noin 500 miljardin euron vuotuisen arvonlisän bruttona;

1. muistuttaa, että SEU-sopimuksen 7 artiklassa komissiolle annetaan perussopimusten vartijan tehtävä; korostaa, että syrjäisimmät alueet ovat täysin yhdentyneet Euroopan unioniin ja mukautuneet sen oikeusjärjestykseen ja että niiden erityisasema tunnustetaan perussopimuksissa ja eritoten SEUT-sopimuksen 349 artiklassa, jossa vahvistetaan periaate, joka mahdollistaa unionin eri politiikkojen mukauttamisen;

2. painottaa, että vaikka maantieteellinen etäisyys unionista aiheuttaa syrjäisimmille alueille merkittävää haittaa, niillä on myös monia huomattavia vahvuuksia, kuten lisääntyvään matkailuun, siniseen kasvuun, merkittävien uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämiseen, kiertotalouden kehittämiseen sekä rikkaan luonnonperintönsä ja vertaansa vailla olevaan luonnon monimuotoisuuteen liittyvien toimintojen tarjoama potentiaali;

3. katsoo, että SEUT-sopimuksen 349 artiklaa on hyödynnetty rajoitetusti ja sitä voitaisiin myös tulkita innovatiivisemmin ja positiivisemmin, erityisesti tilapäisten ohjelmien ja uusien alakohtaisten toimintapolitiikkojen luomiseksi syrjäisimpien alueiden vahvuuksiin tukeutuen, jotta syrjäisimmillä alueilla voitaisiin hyödyntää niitä erityisesti uusiutuvan energian, sinisen kasvun, tutkimuksen ja kehittämisen, kestävän matkailun, luonnon monimuotoisuuden suojelun ja ilmastomuutokseen sopeutumisen aloilla; muistuttaa tässä yhteydessä unionin tehtävästä tarjota syrjäisille alueille mahdollisuudet selvittää vaikeuksistaan ja hyödyntää vahvuuksiaan, mutta painottaa samalla, että asianomaisten jäsenvaltioiden on kannettava enemmän vastuuta käyttäessään unionin välineitä, joilla voidaan tukea syrjäisimpien alueiden kestävää kehitystä;

SEUT-sopimuksen 349 artiklan täytäntöönpanon tilanne

4. ilmaisee huolensa siitä, ettei syrjäisimpiä alueita koskevia perussopimusten artikloja ole tähän mennessä pantu täytäntöön mahdollisimman laajalti, mikä rajoittaa alueiden kykyä hyödyntää kaikin tavoin unionin jäsenyyttä ja parantaa kilpailukykyään omalla maantieteellisellä alueellaan;

5. katsoo, että SEUT-sopimuksen 349 artiklan laajempi täytäntöönpano auttaisi syrjäisimpiä alueita yhdentymään paremmin unioniin sekä tukisi niiden kehitystä ja mahdollisuuksia, kun otettaisiin kaikin tavoin huomioon niiden erityispiirteet ja rakenteelliset rajoitteet mutta myös vahvuudet;

6. muistuttaa lainsäätäjien poliittisesta tahdosta kehittää kokonaisvaltainen strategia ja liittää siihen eri politiikanaloihin liittyviä toimenpiteitä ja välineitä laadittaessa SEUT-sopimuksen 299 artiklan toista alakohtaa ja myöhemmin 349 artiklaa;

7. muistuttaa, että syrjäisestä sijainnista ja saaristoluonteesta johtuvia erityisiä valinnaisia toimenpiteitä koskeva Posei-ohjelma on ohjelma, jossa otetaan syrjäisimpien alueiden erityispiirteet kaikilta osin huomioon nimenomaan sitä koskevalla, niin SEUT-sopimuksen 349 artiklaan kuin 42 artiklan ensimmäiseen alakohtaan ja 43 artiklan 2 kohtaan perustuvalla asetuksella, jossa tunnustetaan kaksi periaatetta ensinnäkin syrjäisimpien alueiden EU:hun kuulumisesta sekä toiseksi unionin yhteisen toimintapolitiikan täysimääräisestä mukauttamisesta syrjäisimpien alueiden realiteetteihin; katsoo, että tämän vuoksi ohjelmaa on tärkeää jatkaa ja että olisi harkittava muita unionin toimintapolitiikkoja koskevien uusien Posei-ohjelmien käyttöönottoa;

8. katsoo, että Posei-ohjelman menestys tukee syrjäisimpiä alueita koskevien erityisjärjestelyjen säilyttämistä sen sijaan, että ne otettaisiin osaksi laaja-alaisia unionin ohjelmia;

9. ottaa huomioon, että komissio on hyväksynyt lukuisia syrjäisimpiä alueita koskevia tiedonantoja; pitää valitettavana, että erilaiset syrjäisimpiä alueita koskevat unionin strategiat on pantu tähän mennessä vain osittain täytäntöön ja ne ovat konkretisoituneet vain osittain;

10. kehottaa nyt komissiota ehdottamaan toimintasuunnitelmaa ja liittämään siihen tarvittaessa lainsäädäntöaloitteita, jotta voidaan panna täytäntöön sellainen johdonmukainen ja tehokas syrjäisimpiä alueita koskeva strategia, jossa hyödynnettäisiin kattavasti SEUT-sopimuksen 349 artiklan tarjoamia mahdollisuuksia erityisesti syrjäisimpien alueiden kestäväan kehitykseen liittyviin tarpeisiin mukautettujen ohjelmien ja alakohtaisten toimintapolitiikkojen laadinnassa muun muassa innovoinnin ja pitkän aikavälin investointien alalla; painottaa tarvetta tehdä tiivistä yhteistyötä syrjäisimpien alueiden alueviranomaisten ja sidosryhmien kanssa; kehottaa näin ollen unionin toimielimiä avaamaan yhdessä syrjäisimpien alueiden viranomaisten kanssa uuden luvun unionin ja syrjäisimpien alueiden välisissä suhteissa,

Torstai 6. heinäkuuta 2017

11. on tyytyväinen komission aikaansaamaan syrjäisimpiä alueita koskevaan uudistettuun strategiaan, joka hyväksytään viimeistään vuoden 2017 loppuun mennessä; kehottaa komissiota sisällyttämään strategiaan yksityiskohtaisen kuvauksen syrjäisimpiä alueita koskevasta lähestymistavastaan sekä investointitarpeisiin kohdennettuja strategisia kehyksiä täsmällisine, saavutettavissa ja arvioitavissa olevine tavoitteineen; kehottaa Ranskaa, Espanjaa ja Portugalia tukemaan enemmän syrjäisimpiä alueitaan;

12. muistuttaa, että SEUT-sopimuksen 349 artiklan nojalla syrjäisimmille alueille myönnetään joustaviin menettelyihin perustuen niille koituvien lisäkustannuksien korvaamiseksi toimintatukea, jota ei ole rajoitettu ajallisesti ja joka ei ole asteittain alenevaa; toteaa, että nämä poikkeukset koskevat sekä unionin rahoitusvälineitä että valtiontukia;

13. painottaa, että on tarpeen taata käyttöön otettujen järjestelyjen, määräysten ja poikkeusten pitkäkestoisuus syrjäisimpien alueiden rakenteelliselle kehittämiselle otollisen vakauden varmistamiseksi ja ottaa siinä huomioon tehdyt arvioinnit;

14. kehottaa komissiota laatimaan täsmällisen arvion syrjäisimpiä alueita koskevasta lähestymistavasta ja käsittelemään kunkin syrjäisen alueen taloudellista ja sosiaalista tilannetta, jotta voidaan taata unionin aluekehityspolitiikan tavoitteiden parempi toteuttaminen, erityisesti mitä tulee jälkeenjääneisyyksien umpeen kuromiseen ja kestäväan kehitykseen, niin että syrjäisimmät alueet voivat lähentyä unionin keskimääräistä kehitystasoa;

15. kehottaa komissiota vahvistamaan eri pääosastojensa välistä koordinoitua syrjäisimpien alueiden kannalta merkittävässä asiakokonaisuuksissa, jotta syrjäisimpien alueiden ongelmia voidaan käsitellä asianmukaisesti unionin toimintaohjelmissa ja strategioissa; painottaa tältä osin pääsihteeristön ratkaisevaa roolia, jotta varmistetaan SEUT-sopimuksen 349 artiklan asianmukainen soveltaminen, kun otetaan huomioon, että Euroopan unionin politiikan mukauttaminen syrjäisimpien alueiden erityispiirteisiin edellyttää, että päätöksiä tehdään korkeimmalla poliittisella tasolla;

Maatalouspolitiikka

16. pitää tervetulleena komission hiljattain laatimaa kertomusta (COM(2016)0797), jossa se tuli siihen johtopäätökseen, että Posei-ohjelmat olivat yleisesti ottaen tuloksellisia vuosina 2006–2014, piti kyseistä järjestelmää ratkaisevan tärkeänä syrjäisimpien alueiden tuotannon säilyttämisen kannalta ja katsoi, että se on YMP:n uusien tavoitteiden mukainen; toteaa, että komissio suositteli nykyisen perusasetuksen säilyttämistä, pitäen kuitenkin mielessä, että määrärahoja saatetaan joutua mukauttamaan sellaisten vapaakauppasopimusten voimaantulon seurauksena, jotka vaikuttavat tai saattavat vaikuttaa huomattavasti syrjäisimpien alueiden tuotantoon;

17. katsoo, että Posei-ohjelma on ollut todellinen menestys perustamisestaan alkaen;

18. kannattaa komission kertomuksen päätelmää, jossa pyydetään lujittamaan Posei-järjestelmän perusominaisuuksia siten, että voidaan välttää maataloustuotannosta luopumisen vaara ja siitä aiheutuvat kielteiset vaikutukset työllisyyteen, ympäristöön ja syrjäisimpien alueiden alueelliseen ulottuvuuteen;

19. katsoo, että on tarpeen parantaa tukea tuotannon monipuolistamiselle syrjäisimmillä alueilla ja ottaa käyttöön kohdennettuja toimia, joilla voidaan ratkaista markkinakriisejä tietyillä aloilla, kuten tomaatinviljely- ja karjanhoitoalalla, ja tukea pientilojen, erityisesti pienten maitotilojen, kehittämistä;

20. huomauttaa, ettei maataloustuotteiden yhteisen markkinajärjestelyn toisiaan seuranneissa uudistuksissa ole otettu riittävästi huomioon syrjäisimpien alueiden erityispiirteitä, ja kehottaa ottamaan ne paremmin huomioon tulevaisuudessa;

21. toteaa, että vuonna 2005 toteutetun sokerin yhteisen markkinajärjestelyn uudistuksen käynnistämä kiintiöiden ja takuuhintojen poistuminen heikentää syrjäisimpien alueiden sokeriruo'on tuottajien asemaa; painottaa, että on tarpeen tehdä SEUT-sopimuksen 349 artiklan nojalla käyttöön otetuista erityisjärjestelyistä pysyviä, jotta varmistetaan alan kestävä kilpailukyky; pyytää perustamaan mekanismin sokeriruo'on viljelijöiden tukemiseksi siltä varalta, että sokerin maailmanmarkkinahinta laskee;

22. kehottaa komissiota ottamaan huomioon maidontuotannon keskeisen merkityksen Azoreilla, jatkamaan tukea tuottajille ja varautumaan lisätoimien toteuttamiseen mahdollisen markkinakriisin johdosta;

Torstai 6. heinäkuuta 2017

23. muistuttaa, että banaanintuotanto on ratkaisevassa asemassa tiettyjen syrjäisimpien alueiden sosioekonomisessa rakenteessa; kehottaa siksi jatkamaan ja tarvittaessa lisäämään tuottajille myönnettävää tukea;
24. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön välineissään, joita käytetään markkinakriisien havaitsemiseksi ja niiden käsittelemiseksi eri maatalousaloilla, kuten banaani-, sokeri-, rommi- ja kalastusalalla ja maitoalalla maitomarkkinoiden seurantakeskuksen kanssa, selkeän määritelmän syrjäisimmillä alueilla vallitsevalle markkinakriisille ja mukauttamaan indikaattoreitaan näillä alueilla vallitsevaan tilanteeseen;
25. pitää valitettavana, että luomusertifiointia koskevat järjestelyt vaihtelevat kolmansien maiden ja unionin jäsenvaltioiden välillä ja vääristävät siten kilpailua markkinoilla ja aiheuttavat haittaa niin syrjäisimmillä alueilla toimiville unionin tuottajille kuin eurooppalaisille kuluttajillekin, jotka eivät näin ollen tunne tuotteiden todellisia tuotanto-olosuhteita; kehottaa siksi korvaamaan nykyisen vastaavuusjärjestelyn niiden neuvottelujen yhteydessä, joita käydään parhaillaan luomutuotteiden tuotantoa ja merkintöjä koskevista tulevista unionin normeista, jotta varmistetaan syrjäisimpien alueiden ja kolmansien maiden tasapuoliset toimintaedellytykset;
26. katsoo, että on tarpeen hyväksyä SEUT-sopimuksen 349 artiklaan perustuva luomutuotantoon sovellettava oikeudellinen kehys ja terveys- ja kasvinsuojelualaan sovellettava oikeudellinen kehys, joissa otetaan huomioon trooppisten syrjäisimpien alueiden maatalouden ominaispiirteet;
27. kehottaa komissiota kannustamaan syrjäisimpien alueiden viljelijöitä tekemään tunnetuksi tuottamiaan korkealaatuisia tuotteita tukemalla syrjäisimpien alueiden logon ja muiden laatusertifikaattien käyttöä;
28. korostaa, että monipuolistaminen ja erikoistuminen voivat myös vauhdittaa ja edistää paikallista tuotantoa sekä elintarvikkeiden jalostamista ja kaupanpitoa ja siten vähentää olemassa olevia eroavaisuuksia syrjäisimpien alueiden ja unionin muiden alueiden välillä;
29. painottaa politiikkojen johdonmukaisuuden nimissä, että unionin ja kolmansien maiden välillä allekirjoitetut vapaakauppasopimukset eivät saa vaarantaa syrjäisimmillä alueilla toteutettuja ponnisteluja niiden tuotannonalojen uudenaikaistamiseksi ja kilpailukyvyyn parantamiseksi;

Euroopan unionin kauppapolitiikka

30. palauttaa mieliin, että SEUT-sopimuksen 207 artiklan 3 kohdassa määrätään, että kolmansien maiden kanssa neuvoteltujen sopimusten on oltava "unionin sisäisten politiikkojen ja sääntöjen mukaisia";
31. toteaa, että kolmansien maiden – joihin kuuluu maailman suurimpia banaanin- ja sokerintuottajia – kanssa tehtyjen kauppasopimusten määrän kasvaessa myös markkinoiden jako muuttuu, syntyy hintapainetta ja näitä elintarvikkeita viljelevien unionin tuottajien kilpailukyky saattaa heiketä;
32. katsoo, että unionin kauppapolitiikassa ei pitäisi vaarantaa syrjäisimpien alueiden tuotannonaloja, koska ne ovat taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta merkittäviä;
33. kannustaa ottamaan unionin käymissä kauppaneuvotteluissa jatkossa huomioon syrjäisimpien alueiden erityispiirteet ja herkat tuotteet, kuten banaanit, sokeri, rommi, tomaatit ja kalastustuotteet;
34. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään tarkkaavaisesti huomiota syrjäisimpien alueiden etujen puolustamiseen brexit-neuvotteluissa;
35. pyytää komissiota sen 20. kesäkuuta 2012 antamassa tiedonannossa tekemän sitoumuksen mukaisesti liittämään "kauppasopimuksia, kuten talouskumppanuussopimuksia, koskeviin ehdotuksiin vaikutustenarvioinnit, ja niissä olisi tarpeen mukaan otettava huomioon syrjäisimmät alueet"; katsoo, että niiden olisi sisällettävä syrjäisimpiin alueisiin kohdistuvat ympäristö-, sosiaaliset, taloudelliset ja alueelliset vaikutukset; pyytää, että vaikutustenarvioinneissa tarkasteltaisiin myös kauppasopimusten kerrannaisvaikutuksia syrjäisimmillä alueilla;

Torstai 6. heinäkuuta 2017

36. pitää valitettavana, että toistaiseksi ei ole tutkittu vapaakauppasopimusten vaikutuksia syrjäisimpien alueiden maatalousalaan; pitää myös valitettavana, että Posei-ohjelman sääntöjen vastaisesti syrjäisimpiä alueita ei otettu huomioon kauppasopimusten kerrannaisvaikutuksista 15. joulukuuta 2016 annetussa komission kertomuksessa;

37. kehottaa ottamaan syrjäisimpien alueiden heikomman kilpailuaseman huomioon unionin kauppapolitiikassa; kehottaa tarvittaessa säilyttämään tulliesteet ja tullien ulkopuoliset esteet, kun ne ovat tarpeen syrjäisimpien alueiden tuotteiden suojelemiseksi, ja aktivoimaan suojalausekkeet ja vakauttamismekanismit tehokkaasti, mikäli syrjäisimpien alueiden tuotteet kärsivät tai ovat vaarassa kärsiä huomattavasti;

38. nostaa erityisesti luomutuotteiden kohdalla esille vastaavuusperiaatteen rajat, sillä se mahdollistaa tuotteiden tuonnin Euroopan unioniin sellaisista kolmansista maista, jotka eivät noudata kaikkia unionin vaatimuksia; kehottaa soveltamaan välittömästi vaatimustenmukaisuuden periaatetta ja vahvistamaan valvontatoimia;

39. kannustaa vahvistamaan syrjäisimpien alueiden roolia Euroopan unionin ulkopoliitikassa sen naapurimaihin nähden, jotta unioni voisi vahvistaa ulkopoliittikaansa köyhyiden torjunnan, ympäristön kestävyys, demokratian vahvistamisen, kulttuurivaihdon ja sukupuolten tasa-arvon aloilla;

Kestävä meri- ja kalastuspolitiikka sekä sininen kasvu

40. palauttaa mieliin, että SEUT-sopimuksen 349 artiklassa määrätään, että komissio voi ehdottaa syrjäisimpien alueiden hyväksi erityistoimenpiteitä myös kalastusosalalla;

41. pyytää komissiota harkitsemaan kestävä kalastuksen tukijärjestelmän perustamista syrjäisimpiä alueita varten SEUT-sopimuksen 349 artiklan nojalla samaan tapaan kuin mitä on tehty maatalousalalla Posei-ohjelman yhteydessä;

42. kehottaa komissiota ja neuvostoa panemaan täytäntöön kaikki parlamentin 27. huhtikuuta 2017 antamassa päätöslauselmassa kalastuslaivastojen hallinnoinnista syrjäisimmillä alueilla esitetyt suositukset ⁽¹⁾;

43. kehottaa unionia tekemään itsestään syrjäisimpien alueiden avulla maailmanlaajuisen merimahdin;

44. painottaa, että sekä valtamerten tarjoamat rikkaudet että tämänhetkinen ja tuleva tekninen kehitys voivat tarjota ennennäkemättömiä kasvumahdollisuuksia syrjäisimmille alueille; katsoo, että kestävä sinisen kasvun avulla voidaan vähentää syrjäisimpien alueiden ja Manner-Euroopan välistä rakenteellista eriarvoisuutta ja edistää syrjäisimpien alueiden asettamista tulevaisuuteen suuntautuvan unionin politiikan ytimeen;

45. muistuttaa, että syrjäisimmät alueet ovat sijaintinsa vuoksi tärkeässä asemassa merialueiden hallinnassa, rannikkovesien hoidossa, laittoman kalastuksen torjunnassa ja kuljetusten turvallisuuden parantamisessa;

46. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita investoimaan enemmän meriin ja valtameriin erityisesti syrjäisimpien alueiden osalta, jotta voidaan varmistaa niiden talousvyöhykkeiden kestävä ja tuntuva taloudellinen kehitys;

47. pitää tervetulleena komission käynnistämää tutkimusta kestävä sinisen kasvun potentiaalista syrjäisimmillä alueilla ja kehottaa perustamaan varsinaisen unionin ohjelman, jonka kohteena olisivat syrjäisimmät alueet ja jonka avulla pyrittäisiin vastaamaan elintarviketurvan, merten ja rannikkoalueiden tutkimuksen sekä biotalouden haasteisiin; painottaa kuitenkin, että joillakin öljyn ja kaasun merenpohjasta poraamisen sekä vedenalaisten mineraaliesiintymien hyödyntämisen kaltaisilla toiminnoilla voi olla vakavia vaikutuksia herkkiin merialueisiin ja ne voivat vahingoittaa haavoittuvia lajeja ja ekosysteemejä;

48. muistuttaa merellisten suojelualueiden merkityksestä syrjäisimmillä alueilla;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0195.

Torstai 6. heinäkuuta 2017

Koheesiopolitiikka

49. palauttaa mieliin, että SEUT-sopimuksen 349 artiklassa määrätään erityisedellytyksistä syrjäisimpien alueiden rakennerahastoihin osallistumiselle ja että kaikki syrjäisimmät alueet olisi näin ollen katsottava vähiten kehittyneiksi alueiksi; on tyytyväinen toimiin, joita komissio on toteuttanut syrjäisimpien alueiden hyväksi neljän syrjäisimpiä alueita koskevan tiedonannon (2004, 2007, 2008 ja 2012) yhteydessä; korostaa unionin rahoitustuen merkitystä kaikille syrjäisimmille alueille ja toteaa, että se on kaudella 2014–2020 13 miljardia euroa;

50. toteaa jälleen, että koheesiopolitiikan on säilyttävä yhtenä unionin toiminnan tärkeimmistä välineistä vuoden 2020 jälkeen erityisesti syrjäisimmillä alueilla, joilla alueelliset erot ovat edelleen huomattavia;

51. kehottaa jäsenvaltioita toissijaisuusperiaate ja jäsenvaltioille kuuluva vastuu huomioon ottaen täyttämään kaikki ennakoedellytykset, erityisesti niiden toimivaltaan kuuluvilla aloilla toteutettaviin investointeihin nähden, jotta parannetaan unionin varoilla ja politiikoilla aikaansaattavia tuloksia syrjäisimmillä alueilla;

52. on sitä mieltä, että seuraavaa ohjelmakautta varten voitaisiin harkita syrjäisimpien alueiden osalta lisää joustoa temaattisessa keskittämisessä, kun määritetään tiettyjä niiden painopistealueita rakennerahastojen varojen käyttöä varten, silloin kun kyseessä on kestävä kehitys; pyytää säilyttämään syrjäisimmille alueille myönnettyt talousarviomäärärahat, korvausjärjestelmän lisäkustannuksia varten sekä kaikki asianmukaisesti perustellut poikkeustoimenpiteet alueiden rakenteellisten haittojen kompensoimiseksi;

53. pyytää, että seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä sovelletaan tiukasti rakennerahastoja koskevassa yleisasetuksessa määriteltyjä perusteita määrärahojen vahvistamiseksi;

54. muistuttaa, että yhteisenä tavoitteena on syrjäisimpien alueiden kahtalainen integroituminen; kehottaa syventämään kaikkia mekanismeja, jotka tähtäävät syrjäisimpien alueiden, merentakaisen maiden ja alueiden ja niiden maantieteelliseen ympäristöön kuuluvien kolmansien maiden väliseen rajatylittävään yhteistyöhön, ja saattamaan ne toimintavalmiiksi, erityisesti ylläpitämällä ja parantamalla EKR:stä ja EAKR:stä annettujen asetusten oikeudellisten ja rahoitukseen liittyvien järjestelyjen yhteisvaikutusta;

55. korostaa, että on tärkeää mukauttaa eurooppalaisen alueellisen yhteistyön strategioita, jotta voidaan vähentää syrjäisestä sijainnista aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia ja edistää yhteistyötä;

56. suosittaa, että Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) täytäntöönpanossa kiinnitetään enemmän huomiota syrjäisimpiin alueisiin sekä vähiten kehittyneisiin ja eristyneimpiin alueisiin;

57. muistuttaa syrjäisimpien alueiden nuorten työttömyysasteeseen liittyen, että on tarpeen tehostaa unionin toimia syrjäisimpien alueiden nuorten tukemiseksi ja kouluttamiseksi esimerkiksi nuorisotyöllisyysaloitteen kautta;

58. muistuttaa, että Euroopan sosiaalirahasto (ESR) on koulutuksen ja työllisyyden kannalta tärkein rahasto; kehottaa komissiota ottamaan ESR:n puitteissa käyttöön lisämäärärahoja, joilla tuetaan työllistettävyyttä, liikkuvuutta ja koulutusta syrjäisimmillä alueilla, syrjäisimpien alueiden työttömyyden rakenteellinen luonne ja uhkaava taso huomioon ottaen ja SEUT-sopimuksen 349 artiklan nojalla, jossa tunnustetaan syrjäisimpien alueiden erityisedellytykset varojen saamiselle rakennerahastosta;

59. korostaa, että on tärkeää panostaa jatkossakin älykkääseen erikoistumisen tutkimus- ja innovointistrategioihin (RIS3) syrjäisimmillä alueilla, sillä ne ovat koheesiopolitiikan täytäntöönpanon keskeinen osa-alue;

60. palauttaa mieleen paikallisen kehittämisen välineiden, kuten paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden (CLLD) ja yhdenmetyjen alueellisten investointien, merkityksen alhaalta ylöspäin suuntautuvana lähestymistapana paikallisiin rakenteellisiin haasteisiin vastaamiseksi samalla kun edistetään paikallisyhteisöjen omaa panosta; kehottaa tämän vuoksi komissiota ja asianosaisia jäsenvaltioita kartoittamaan keinoja lisätä CLLD:n käyttöä joustavana ja innovatiivisena vastauksena syrjäisimpien alueiden ilmaisemaan mukauttamistarpeeseen;

61. vaatii ottamaan huomioon syrjäisimpien alueiden väestörakenteen muutokset tekijänä, joka määrittää niitä koskevien politiikkojen laatimista erityisesti koulutuksen ja työllisyyden alalla;

Torstai 6. heinäkuuta 2017

Kilpailupolitiikka ja valtiontukipolitiikka

62. palauttaa mieliin, että SEUT-sopimuksen 349 artiklassa määrätään, että komissio voi ehdottaa syrjäisimpiä alueita koskevia erityistoimenpiteitä esimerkiksi tulli- ja kauppapolitiikan, veropolitiikan, tullittomien alueiden, raaka-aineiden ja välttämättömien kulutustavaroiden toimittamiseksi ja valtiontukien alalla;

63. muistuttaa myös, että SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukaan tukea taloudellisen kehityksen edistämiseen syrjäisimmillä alueilla niiden rakenteellinen, taloudellinen ja sosiaalinen tilanne huomioon ottaen voidaan pitää sisämarkkinoille soveltavana;

64. kehottaa komissiota hyödyntämään enemmän 107 artiklan 3 kohdan a alakohtaa ja SEUT-sopimuksen 349 artiklaa, alueelliseen valtiontukeen liittyviä suuntaviivoja ja yleistä ryhmäpoikkeusasetusta, jotta voidaan edistää syrjäisimpien alueiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja ottaa nämä alueet paremmin huomioon;

65. korostaa, että kun otetaan huomioon niiden markkinoiden syrjäisyys ja pienuus, SEUT-sopimuksen 349 ja 42 artiklaan perustuvien kilpailuoikeutta koskevien poikkeuksien vahvistaminen ei vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eikä horjuta sisämarkkinoita;

66. pitää valitettavana, että yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ja alueelliseen valtiontukeen liittyvien suuntaviivojen yksinkertaistamista koskevissa alkuperäisissä ehdotuksissa ei ole alun perin eikä myöhemminkään esitetty sääntöjen mukauttamista syrjäisimpien alueiden taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen varmistamiseksi tosiasiallisesti;

67. kehottaa komissiota vahvistamaan toimia, joita se toteuttaa torjuakseen suuria monopoleja syrjäisimmillä alueilla, koska ne edistävät toiminnallaan paikallisväestön elinkustannuksien nousua, erityisesti tuontialoilla, jotka kilpailevat paikallisen talouden kehittämisen kanssa sekä energia-, liikenne- ja televiestintäaloilla;

68. pyytää komissiota jatkamaan syrjäisimpiin alueisiin sovellettavia verotusta koskevia poikkeusjärjestelyjä vuoden 2020 jälkeen alueiden tilanteen perusteellisen arvioinnin pohjalta ja varmistamaan samalla pyrkimisen oikeudenmukaisiin ja tehokkaisiin verotusjärjestelmiin sekä tehostamaan veropetosten torjuntaa unionissa ja kolmansissa maissa;

69. varoittaa poistomarkkinoiden kaltaisista kaupallisista käytännöistä, jotka voivat horjuttaa saarialueiden paikallisten talouksien mikromarkkinoita;

Tutkimus, ympäristö, koulutus, kulttuuri, liikenne, energia ja televiestintä

70. palauttaa mieliin, että SEUT-sopimuksen 349 artiklassa määrätään, että komissio voi ehdottaa syrjäisimpien alueiden hyväksi erityistoimenpiteitä myös unionin laaja-alaisen ohjelmien piiriin pääsyä koskevien edellytysten osalta;

71. katsoo, että unionin laaja-alaisiin ohjelmiin on sisällyttävä syrjäisimpien alueiden pääsy niiden piiriin koskevia erityisedellytyksiä, jotta ne voisivat tosiasiallisesti osallistua niihin ja jotta näiden alueiden vahvuuksia voitaisiin hyödyntää muun muassa Horisontti 2020-, Life-, Cosme- ja Luova Eurooppa -ohjelmissa;

72. kehottaa komissiota liittämään syrjäisimmät alueet Euroopan laajuisiin liikenne-, energia- ja televiestintäverkkoihin;

73. muistuttaa, että syrjäisimpien alueiden kestävästä energiaomavaraisuudesta on tarpeen tehdä painopistealue; painottaa, että syrjäisimmillä alueilla on monia vahvuuksia uusiutuvien energialähteiden, energiatehokkuuden ja kiertotalouden kehittämisen suhteen;

74. painottaa tutkimus- ja innovointitoiminnan kehittämisen synnyttämää merkittävää potentiaalia luotettavan ja kestävä kehityksen kannalta; kehottaa optimoimaan syrjäisimpien alueiden mahdollisuudet saada varoja ERI-rahastosta ja Horisontti 2020 -ohjelmasta, jotta niiden yliopistoja, tutkimuskeskuksia ja innovatiivisia yrityksiä voitaisiin auttaa verkostoitumaan paremmin, jotta syrjäisimmistä alueista voidaan tehdä houkuttelevia ja myös jotta voitaisiin edistää henkilöiden ja instituutioiden välisten yhteyksien lisäämistä syrjäisimpien alueiden lisäksi Manner-Euroopan, merentakaisen maiden ja alueiden sekä kolmansien maiden kanssa;

Torstai 6. heinäkuuta 2017

75. muistuttaa pk-yrityksien keskeisestä roolista syrjäisimpien alueiden taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen kannalta; kehottaa näin ollen komissiota ottamaan syrjäisimpien alueiden tilanteen paremmin huomioon Cosme-ohjelmien tai työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevan Euroopan unionin ohjelman (EaSI) puitteissa;

76. katsoo, että syrjäisimpien alueiden ja niiden naapureina olevien kolmansien maiden välisiä vaihtoja ja yhteistyötä tutkimuksen ja innovoinnin, kulttuurin ja koulutuksen aloilla olisi edistettävä entisestään niiden alueellisen yhdentymisen edistämiseksi;

77. pitää myönteisenä, että uudessa Erasmus+-ohjelmassa rohkaistaan syrjäisimpien alueiden opiskelijoita ja nuoria yrittäjiä liikkuvuuteen tarjoamalla enimmäismäärä tukea; kehottaa sisällyttämään samanlaisia säännöksiä Luova Eurooppa -ohjelmaan; toivoo kuitenkin, että syrjäisimpien alueiden yhteiset piirteet otettaisiin paremmin huomioon Erasmus-ohjelmassa edistämällä erityisesti syrjäisimpien alueiden välisiä vaihtoja; pitää valitettavana, että huolimatta siitä, että Erasmus+-ohjelmasta annetun asetuksen johdanto-osan 37 kappaleessa todetaan, että "unionin syrjäisimpien alueiden ja merentakaisen maiden ja alueiden syrjäisestä sijainnista johtuvat rajoitteet olisi otettava huomioon ohjelman toteuttamisen yhteydessä", Erasmus-ohjelman liikkuvuuskorvaukset ovat usein riittämättömiä eivätkä kata todellisia kustannuksia, jotka aiheutuvat ohjelmaan osallistuvien, syrjäisimpien alueiden opiskelijoiden matkustamisesta mantereelle;

78. kehottaa komissiota laajentamaan uuden nuorille tarkoitetun liikkuvuusohjelman "Move2Learn, Learn2Move" soveltamisalaa syrjäisimmillä alueilla asuviin unionin kansalaisiin ja mukauttamaan heille tarjotun matkustamismuodon korvaukset todellisiin kustannuksiin, joita aiheutuu matkoista syrjäisimpien alueiden ja Manner-Euroopan välillä; suhtautuu myönteisesti komission päätökseen olla rajoittamatta järjestelyä ainoastaan rautatieliikenteeseen, koska siten merentakaisissa maissa ja merentakaisilla alueilla asuvat nuoret jäisivät sen ulkopuolelle;

79. toteaa, ettei Natura 2000 -ohjelmaa sovelleta Ranskan syrjäisimmillä alueilla, vaikka niiden luonnon monimuotoisuus on vertaansa vailla ja muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutukset uhkaavat sitä; kehottaa täten panemaan täytäntöön erityisiä suojelutoimenpiteitä sekä jatkamaan Best-valmistelutoimea luomalla pysyvän mekanismin, jolla rahoitetaan luonnon monimuotoisuuteen, ekosysteemipalvelujen hyödyntämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä hankkeita unionin merentakaisissa maissa ja merentakaisilla alueilla;

80. ehdottaa, että toteutetaan vaikutustenarviointi, jossa tarkastellaan mahdollisuuksia soveltaa Natura 2000 -ohjelmaa Ranskan syrjäisimmillä alueilla, jotta voidaan määrittää välineet, joilla voidaan parhaiten suojella luonnon monimuotoisuutta ja ympäristöä näillä alueilla;

81. muistuttaa, että komission lokakuussa 2015 julkaisemassa biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian väliarvioinnissa, johon Euroopan tilintarkastustuomioistuin viittaa erityiskertomuksessaan nro 1/2017, todetaan, että vaikka ensimmäisen tavoitteen toimisissa oli edistytty huomattavasti vuodesta 2011, jäljellä olivat suurimmat haasteet eli saada valmiiksi Natura 2000 -verkoston meriä koskevan osa-alueen toteuttaminen ja varmistaa Natura 2000 -alueiden tehokas hallinnointi ja Natura 2000 -verkoston tueksi tarvittava rahoitus, jotka ovat molemmat keskeisiä tekijöitä syrjäisimmille alueille;

82. muistuttaa, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin katsoi erityiskertomuksessaan nro 1/2017, että jäsenvaltioilta edellytetään huomattavaa edistymistä ja komissiolta lisäponnistuksia, jotta vuoteen 2020 ulottuvan biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian kunnianhimoisia tavoitteita edistettäisiin paremmin.

83. muistuttaa, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin katsoi erityiskertomuksessaan nro 1/2017, että "Natura 2000 -verkoston mahdollisuuksien täysimääräinen täytäntöönpano edellyttää lisätoimia";

84. muistuttaa siitä roolista, joka internetyhteyden parantamisella on alueellisessa yhteenkuuluvuudessa sekä yhtäläisten mahdollisuuksien edistämässä, työpaikkojen luomisessa ja ihmisten elinolojen parantamisessa syrjäisimmillä alueilla;

85. kehottaa painokkaasti komissiota ottamaan huomioon syrjäisimpien alueiden erityispiirteet, kun se käsittelee digitaalisen verkon kattavuuteen liittyviä kysymyksiä;

Torstai 6. heinäkuuta 2017

86. kehottaa perustamaan Posei-ohjelman kaltaisen liikennealaa koskevan ohjelman, jotta voidaan edistää alueellista, sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta näillä alueilla ja vähentää niiden saaristoluonnetta, joka joillakin syrjäisimmillä alueilla on kahtalaista; painottaa, että ohjelmalla olisi tuettava henkilöiden ja tavaroiden liikkumista syrjäisimpien alueiden ja mantereiden välillä, syrjäisimmillä alueilla ja toisiaan lähellä sijaitsevien syrjäisimpien alueiden, kuten Azorien, Madeiran ja Kanariansaarten, välillä; painottaa, että ohjelmalla olisi myös edistettävä näiden alueiden välistä kauppaa;

87. korostaa, että syrjäisimmät alueet ovat suosittuja matkailualueita ja että on erittäin tärkeää investoida laadukkaaseen ja kohtuuhintaiseen liikenneverkkoon erityisesti sisämarkkinoiden kannalta;

88. vaatii, että Euroopan unionin olisi ponnisteltava päättäväisesti syrjäisimpien alueiden yhteyksien kansainvälistämiseksi ja niiden liittämiseksi infrastruktuurien ja liikennereittien avulla sekä Manner-Eurooppaan, naapurimaihin että muualle maailmaan;

89. kehottaa ottamaan syrjäisimmillä alueilla käyttöön todellisen unionin teollisuusstrategian, jolla luodaan työpaikkoja, jotka eivät ole siirrettävissä muualle, ja joka perustuu yritysten kykyyn vahvistaa paikallisia kytkentöjään;

90. katsoo, että syrjäisimmät alueet voivat soveltua erinomaisesti alueiksi, joilla toteutetaan pilottihankkeita toimenpiteistä, jotka on tarkoitus panna täytäntöön kauttaaltaan eri jäsenvaltioissa;

o

o o

91. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle, jäsenvaltioille ja niiden alueille sekä alueiden komitealle.